

Helga De Kerf

Neem kinderverzorgers serieus

Kinderverzorgers zijn zo'n beetje de manusjes-van-alles in de kleuterschool. Ondanks hun to-dolijstjes hebben ze zelden een voltijdse opdracht in één school. Vaak werken ze in enkele scholen om toch voldoende uren bijeen te sprokkelen. Helga De Kerf werkt zelfs in vijf scholen! Ondanks de nadelen die hieraan gekoppeld zijn, blijft ze voluit voor haar job gaan: "De kleuters moeten zich veilig en welkom voelen op school, en dat is mijn taak als kinderverzorgster".

Aan elke vinger ... een school

Helga De Kerf is al sinds het eerste uur (2001) kinderverzorgster in het kleuteronderwijs. Bijna 20 jaar geleden zette ze haar vaste voltijdse baan in het ziekenhuis opzij voor een carrière in het kleuteronderwijs. Alhoewel ze toen voor slechts 11 uur kon starten in een school, koos ze voluit voor deze loopbaanwending. Met een diploma van

kinderverzorgster op zak en gepassioneerd door deze jonge kinderen was ze 100% gemotiveerd. Maar tegelijk was het een onzekere sprong. Vooral op financieel vlak. Gelukkig vond ze nog een school waar ze voor 8 uur aan de slag kon. In de daaropvolgende jaren hoopte ze op meer uren in deze scholen. Er kwam wel een uurtje vrij in een andere school van de

Helga De Kerf
kinderverzorgster:

Kinderverzorgsters doen veel meer dan enkel vuile broeken verschonen. We moeten af van dat imago!

TEKST
Eva Tiquet

FOTO'S
Daniël Rys

» scholengemeenschap. Maar de droom om haar voltijdse opdracht in dezelfde school te kunnen uitoefenen, moest Helga opbergen. Ze bleef niet bij de pakken zitten en ging zelf op zoek naar uren. Ze vond er, maar wel in nog drie andere scholen. In totaal werkt ze dus in 5 scholen van verschillende schoolbesturen en onderwijsnetten (gemeentelijk onderwijs, vrij onderwijs en gemeenschapsonderwijs). Na heel wat jaren geraakte ze vastbenoemd in deze uren.

Tijd om op adem te komen

Ze legde zelf de puzzel en de verschillende scholen gingen hiermee akkoord. Al bijna 10 jaar werkt Helga volgens dit schema. Helga start elke dag om 8u15 in een school en rond 12u15 vertrekt ze naar een andere school. Tijdens de middagpauze moet Helga de verplaatsing maken en tegelijk eten. Ze haast zich snel naar de andere school om daar klaar te staan en de kleuters op te vangen. Bijna elke dag maakt ze zo'n spurt tussen scholen. Deze scholen liggen niet in dezelfde gemeente! "Vroeger nam ik hiervoor het openbaar vervoer. Maar het lukte me niet

'De kleuters moeten zich veilig en welkom voelen op school, en dat is mijn taak als kinderverzorgster'

Helga De Kerf
kinderverzorgster

meer om op deze manier op tijd op school te geraken. Daarom neem ik nu de auto", vertelt Helga.

Helga vindt het immens belangrijk om als volwaardig teamlid opgenomen te worden in deze scholen. "Ik wil er voor de kinderen zijn. Dan moet ik ook weten wat er op de scholen gebeurt en hoe dit mijn werk met de kleuters kan beïnvloeden." Daarom vroeg Helga de verschillende directeurs om haar op de hoogte te houden. "Mails worden doorgestuurd, in de ene school is er een Whatsapp-groep, de andere school heeft Smartschool, nog een andere gebruikt weer een ander platform. Dat maakt dat ik overspoeld word met informatie. Ik probeer zelf te triëren." Maar dat is niet eenvoudig. Want elke school heeft ook eigen verwachtingen naar invulling van de functie, deelname aan vergaderingen, oudercontacten, schoolfeesten, ... Helga vertelt dat je dan ook sterk in je schoenen moet staan en duidelijke afspraken moet maken. Zo niet, verdrink je in al het werk.

Maar hier houdt het nog niet op voor Helga: "Het is ook belangrijk om op de hoogte te blijven van ontwikkelingen in het onderwijs. Daarom lees ik de kranten, volg ik duidingsprogramma's, sociale media en raadpleeg ik regelmatig de COV-website. Al deze informatie maakt dat ik als kinderverzorgster sterker in mijn schoenen sta. Maar het zorgt ook voor meer zichtbaarheid in de verschillende scholen. Want ook al werk ik er maar enkele uren, ik maak in de scholen duidelijk dat de kinderverzorgster er wel degelijk toe doet." Het is dus werken om je weg te vinden in vijf scholen en schoolteams. Zeker als je slechts enkele uren in een school bent. Tegelijk merkt Helga dat ze door deze interesse, haar jaren ervaring als kinderverzorgster en haar passie om de onderwijsactualiteit van nabij op te volgen, gewaardeerd wordt als collega: "De collega's ontvangen me steeds met een glimlach. Ze zijn dankbaar dat ik hen enkele uren kan helpen."

Stappen vooruit zetten

"Je kan erg veel van elkaar opsteken," vertelt Helga. "Aangezien ik al heel wat jaren in verschillende scholen werk met verschillende

kleuterjuffen, heb ik al veel van deze collega's kunnen leren. Hoe ga je om met die kleuter? Wat vertel je? Welk materiaal bied je aan? Het is interessant om dat mee te nemen naar je eigen werk."

Het is ook boeiend om met andere kinderverzorgsters te kunnen overleggen. Helga: "Een tijdje geleden nam ik deel aan een netwerk van kinderverzorgsters. Alhoewel dit zeer verrijkend was, werd dit contactmoment na enkele jaren stopgezet." Maar ook andere professionaliseringsmomenten zijn zeldzaam. "Op de 20 jaar dat ik als kinderverzorgster in het onderwijs werk, heb ik slechts enkele nascholingen mogen bijwonen. Ik blijf vragen of ik naar een nascholing mag. Soms kan het (bijvoorbeeld over de vertelafel), maar vaak wordt het geweigerd (bijvoorbeeld over reanimatie bij kinderen). Helga ervaart dit als een gemis om professioneel te kunnen groeien. Ze probeert wel aan te sluiten bij de pedagogische vergaderingen van het schoolteam.

Is dit het resultaat van een versnipperde opdracht? Hunkerden de schoolteams naar de invulling van de uren kinderverzorging om de noden op school ietwat te kunnen lenigen? Vergeten ze hierdoor soms onbewust de persoon die achter deze uren schuilgaat? Er is duidelijk nood aan meer uren kinderverzorging in de kleuterscholen. Voor alle partijen is dit een frustrerende situatie. Helga: "Ik word boos en soms zelfs moedeloos van de vele berichten dat er aan bepaalde zaken zo veel geld kan gependend worden, maar dat er voor ons, de kinderverzorgsters, geen geld is."

Meer dan pipi en kaka

En toch houdt Helga vol. "Het zou al mooi zijn om je opdracht in maximaal twee scholen te kunnen doen." Dat betekent dat er meer uren kinderverzorging voor de scholen zouden zijn. Daar profiteren alle kinderen van! "We moeten daarom af van het imago dat kinderverzorgsters enkel vuile broeken verschoneren," benadrukt Helga. "Ik werk hoofdzakelijk met de jongste kleuters (instappertjes en eerste kleuterklas). En ja, vuile broeken verversen maakt deel uit van mijn taken.

Dit neemt helaas niet af. Dat blijft lastig. Ook voor de kleuterjuffen is dat niet fijn. Het is voor hen onmogelijk om een zindelijkheids-training bij te nemen als ik niet meer in de klas ben om te helpen."

Maar kinderverzorgsters doen zo veel meer dan post vatten bij de toiletjes! Om dat te illustreren, geeft Helga een overzicht van haar voornaamste taken: handen helpen wassen na toiletbezoek, meespelen in de verschillende hoeken, handen wassen na knutselen, samen met de kleuterjuf activiteiten uitvoeren, observeren, samen met de kleuterjuf ideeën uitwerken, luizencontrole (soms ook in lagere school), bewaking op speelplaats, helpen in de refter, bij ziekte van de kleuterjuf de klas overnemen, deelnemen aan verschillende werkgroepen, enz.

Maar dé grote taak van de kinderverzorgster is volgens Helga: kinderen zich veilig laten voelen op school en in de klas. Ze moeten zich goed voelen zodat ze graag naar school komen. Dit stond ook met stip vooraan in de periode na de lockdown. "Door de coronamaatregelen deed ik toen mijn volledige opdracht in één school. Daar hielp ik in de tweede en derde kleuterklas. Kinderen moesten gerustgesteld en getroost worden in deze rare periode. Daar kon ik in ondersteunen".

Deze ervaring gaf Helga een dubbel gevoel. Met pijn in het hart dacht ze aan de kleuters die ze tijdens deze periode niet meer zag. En aan de vier scholen die geen beroep konden doen op haar hulp. Maar tegelijk kon Helga proeven van wat het betekent om je volledige opdracht in één school te kunnen doen. Het gaf haar meer rust omdat ze maar in één school moest werken en rekening moest houden met de afspraken in deze school. Tegelijk ervoer ze veel minder stress omdat ze niet voortdurend de tijd in het oog moest houden om tijdig naar de andere school te vertrekken. Het droeg bij aan betere collegiale contacten en verdeling in de taken van de kleuterjuffen. En last but not least: de kleuters profiteerden ook volop van de voltijdse aanwezigheid én aandacht van een kinderverzorgster.

Investeer in kinderverzorging

Op 12 oktober vierden we **Dag van de Kinderverzorging**. In deze coronatijden is het nog duidelijker geworden dat kinderverzorgers onmisbaar zijn in de klas. Alleen door hun hulp krijgt elk kind de aandacht die het verdient en kunnen onze kleuterjuffen en -meesters ervoor zorgen dat de achterstand door de lockdown zo klein mogelijk blijft. Het is dus hoog tijd dat onze regering investeert in kinderverzorging. Zo stelden wij het in krachtlijn 22 van het COV-Congres van 2018: "Het COV eist een fundamentele verbetering van de werksituatie van kinderverzorgers. Het optrekken van het urenpakket kinderverzorging is de enige afdoende oplossing om hun weinig benijdenswaardige situatie structureel te verbeteren. Het is voor het COV onaanvaardbaar dat kinderverzorgers verplicht zijn ofwel deeltijds te werken ofwel opdrachten te combineren in een groot aantal scholen." Het COV wil, zoals het regeerakkoord belooft, meer uren kinderverzorging op jouw school én dat elke kinderverzorgster die niet meer op jouw school kan komen door de coronamaatregelen, vervangen wordt.